

ד"ר אלישע רייכנברג

מומחה לאורתודונטיה

הקשר בין קלינאות תקשורת לטיפול אורתודנטיה / אתר איגוד קלינאי התקשורת בישראל

דחיפת לשון

הלשון הינה שריר פעיל בחלל הפה. במצב מנוחה היא שרועה בתוך חלל הפה. במהלך הבליעה היא עולה לכיוון החיך ונעה אחורנית לכיוון הלוע, ובמהלך הדיבור היא נעה בתנועות עדינות רבות, המאפשרות את הפקת ההגאים השונים בכל שפה. אצל תינוקות קיימת תנועה של הלשון קדימה במהלך היניקה והמציצה. עם הזמן, כחלק מתהליך ההבשלה והבגרות, נעשות תנועות הלשון עדינות, מדוייקות ומכוונות יותר. לחלק מהאנשים נותרת נטייה של הלשון לנוע ולהישאר בקידמת הפה.

ש: מהי דחיפת לשון?

ת: דחיפת לשון הינה הנטייה של הלשון לנוע לכיוון קידמת הפה כשלעיתים היא נשענת בחוזקה על השיניים הקדמיות; במקרה כזה - במצב מנוחה, הלשון נשענת באופן קבוע על השיניים הקדמיות; בבליעה היא נוטה קדימה במקום אחורה; ובדיבור עלול להיות עיוות בהגיית הגאים מסויימים (ש, ס, צ, ז, ט/ת, ד, נ).

ש: מהם הגורמים לדחיפת לשון?

ת: הגורמים עשויים להיות רבים. מציצת אצבע, מוצץ או בקבוק, הנמשכת מעבר לזמן סביר; קשיי נשימה דרך האף, חולשה בסיסית במתח השרירים (היפוטוניה), סיבות תורשתיות של מבנה פנים ועוד.

ש: מהן התוצאות של דחיפת לשון?

ת: דחיפת לשון גורמת ללחץ לא מאוזן על השיניים הקדמיות, אשר יכולה לגרום לפתיחת מירווח בין השיניים הקדמיות העליונות והתחתונות; ולמעשה-להטיית השיניים קדימה ולמינשך פתוח.

ש: מה הקשר בין דחיפת לשון ליישור שיניים?

ת: לעיתים דחיפת הלשון גורמת לשינוי במינשך ובמבנה הפה. הטיפול האורתודנטי יכול ליישר את השיניים, אולם אם הסיבה בשינויי המבנה היא תוצאה של דחיפת לשון, חשוב לטפל בתפקוד הלשון בפה. טיפול זה הינו בתחום אחריותם של קלינאי התקשורת.

ש: האם כדאי להיבדק ע"י קלינאי תקשורת לפני/ בזמן/ לאחר יישור השיניים?

ת: התשובה תלויה בגיל הילד ובמידת הצורך בטיפול האורתודנטי. לא כל ילד הזקוק ליישור שיניים סובל מדחיפת לשון ולא כל דחיפת לשון גורמת לשינויים במבנה הפה. על כן כדאי להתייעץ עם רופא השיניים ועם קלינאי התקשורת בהתאם לצורך; ולעודד את הקשר הישיר בין הרופא לקלינאי כדי לקבוע את סדר הטיפול.

ש: באיזה גיל ניתן להתחיל בטיפול?

ת: ניתן להתייחס לדחיפת הלשון ולשינויים המבניים כתוצאה ממנו, החל מגיל 7 לערך. וכמובן שכדאי לצמצם את משך השימוש במוצץ, בקבוק ואצבע; ולהגיע לגמילה לפני החלפת השיניים